

Anteckningar från
Göteborg Stads HBTQ-råds

OPEN HEARING

18 nov 2015 på Stadsbibliotekets Trappscen

Göteborgs Stads HBTQ-råd är ett forum för samråd mellan hbtq-Göteborg och kommunledningen i Göteborg. För att fånga upp synpunkter och förslag kring hur Göteborg ska kunna bli en mer öppen och inkluderande stad från enskilda som inte är organiserade i förenings- eller nätverksform har rådet som uppgift att varje år bjuda in hbtq-Göteborg till öppna möten.

Den 18 november kl 18.00- 20.30 bjöd HBTQ-rådet för andra gången under 2015 in till ett öppet möte som inleddes med poesiuppläsning av Nino Mick.

Deltagare: Ledamöter i Göteborgs Stads HBTQ-råd + allmänhet (ca 40 personer)

Moderator: Tasso Stafilidis

Mötessekreterare: Anna-Carin Jansson, Stadsledningskontoret

Mötet teckentolkades.

Mötets öppnande

Kvällens moderator, Tasso Stafilidis, öppnade mötet med att hälsa alla välkomna. Han redovisade därefter förutsättningarna för mötet vad gäller hållpunkter, dokumentation, mandat och återkoppling. Efter inledning och samtal i storgrupp, bjöds alla in till ett mingel där samtal kan föras med enskilda rådsledamöter.

Enligt gällande reglemente ska rådet årligen bjuda in till öppna möten för att på så vis lyssna in synpunkter och förslag som kan bidra till att Göteborg blir en mer öppen och inkluderande stad. Mötet är i sig inget beslutsmöte, men synpunkter och förslag som framförs dokumenteras för rådets fortsatta arbete.

Anteckningar från mötet kommer dels redovisas för kommunstyrelsen, dels publiceras på stadens hemsida. Den som lämnade kontaktuppgifter erbjöds även möjlighet att få anteckningarna skickade till sig via mail.

Presentation av närvarande rådsledamöter

Av rådets 19 ledamöter fanns följande 11 på plats:

Rådets ordförande Mariya Voyvodova (S), Richard Brodd (FP), Bosse Parbring (MP), Bettan Andersson (V) Hide Baric, Angelica Löwdin, Finn Hellman, Kaj Heino, Sara Habchi Vogler, Ardeshir Bibakabadi och Berit Larsson

Bakgrund/uppdrag

Rådets ordförande Mariya Voyvodova redogjorde för upprinnelsen till Göteborg Stads HBTQ-råd, vad rådets uppdrag som samrådsorgan för kommunstyrelsen innebär samt exempel på frågor som behandlats av rådet sedan det inrättades senhösten 2013.

Som framtida frågor nämnde hon bland annat att en översyn av föreningsbidragen är på gång och att ett åtgärdsprogram för att förbättra hbtq-personers mänskliga rättigheter ska tas fram i staden i samverkan med rådet. Rådet kommer även under 2016 att följa upp exempelvis hbtq-kompetensen hos goda män och polisens inrättande av en hatbrottsgrupp.

Frågor från mötets besökare

Tasso Stafilidis inledde med att fråga rådsledamöterna Berit Larsson och Kaj Heino, båda med mångårig erfarenhet av att arbeta för hbtq-personers rättigheter, vad inrättandet av ett HBTQ-råd inneburit. Kaj Heino svarade att rådet spelar en stor roll både genom att vara ett samrådsorgan där politiska representanter för kommunstyrelsen finns med och genom att rådets ordförande har möjlighet att kalla stadens förvaltnings- och bolagschefer till dialog om verksamhetsspecifika frågor. Berit Larsson underströk att rådet kan utgöra en kanal mellan medborgare och politiker för den som vill använda sig av den möjligheten.

Tasso Stafilidis bjöd därefter in mötesdeltagarna till att lyfta frågor/synpunkter/förslag. Han poängterade att det som tas upp helst bör vara generaliserbart.

Fråga 1:

Hur jobbar rådet mot stadsdelarna? Vad kan ni konkret göra för att jobba mot diskriminering?

Svar (Mariya Voyvodova, HBTQ-rådet): Stadsdelarna är mycket viktiga då en stor del av stadens kärnverksamhet utförs där. Från politiskt håll kan vi se att det ser väldigt ojämnt ut. I till exempel Majorna/Linné och i Centrum jobbas det mycket och bra - medan arbetet inte kommit lika långt på andra ställen. För att komma vidare måste vi jobba mot våra politiker som sitter i nämnderna, men också mot tjänstepersonerna. Det står tydligt i budgeten vad den politiska viljan är när det gäller mänskliga rättigheter.

Svar (Kaj Heino, HBTQ-rådet): Som råd har vi vissa verktyg att jobba med. Vi är dock inte ett politiskt beslutande organ. Men rådets ordförande har enligt reglementet exempelvis möjlighet att kalla förvaltningarnas chefer, vilket vi gjort ett antal gånger under 2015 när det gäller olika fackförvaltningar. I rådet har vi haft en diskussion om att under mandatperioden kalla cheferna för de tio stadsdelsförvaltningarna.

Svar (Bosse Parbring, HBTQ-rådet): Ett bra initiativ är att jobba lokalt och försöka påverka. Inriktningen på den budget som tas centralt ska återspeglas i de lokala nämnderna.

Fråga 2:

I Göteborg Stads budget står det uttryckt att stadens verksamheter ska arbeta normkritiskt. Hur går det ihop med att stadens samtidigt driver så kallade Toleransprojekt? Dessa begrepp kan ju tyckas stå emot varandra.

Svar (Berit Larsson, HBTQ-rådet): Jag känner såklart till diskussionen om tolerans kontra normkritik men jag är inte så säker på att dessa måste vara varandras motsatser. Kanske är det andra begrepp vi behöver närma oss, som exempelvis diversifierad normativitet, normkonflikter och konfliktfylld konsensus? Att stå ut med den "andre", istället för att arbeta för ett enda stort vi.

Svar (Kaj Heino): Min erfarenhet är att spännvidden vad gäller kompetens kring de här frågorna är väldigt stor. Om målet är ett normmedvetet samhälle skulle jag som aktivist inom stukturerna säga att tolerans ligger längst ner på skalan av medvetenhet.

Svar (Finn Hellman): För 10-15 år sedan tillfrågades RFSL ofta om några hbtq-personer kunde komma ut på skolor och andra verksamheter och prata. Målet var att eleverna skulle få träffa bögar och flator och på sätt lära sig tolerera minoriteter. Men sedan väcktes normmedvetenheten och insikten om att det var normen, heteronormen, som stängde ute och att det var den som behövdes granskas. Istället för att minoriteterna ska be om välsignelse har ju utvecklingen gått mot att det finns en mängd utestängande normer som kan exkludera, man pratar om intersektionalitet. Om hur till exempel en hbtq-person både kan exkluderas utifrån heteronormen och till exempel funktionalitetsnormer.

Fråga 3:

Hur ser ni på hbt-diplomering och/eller hbtq-certifiering?

(Tasso Stafilidis ber någon i rådet att först förklara de båda begreppen)

Svar (Kaj Heino, HBTQ-rådet): Certifieringen görs av RFSL och den är processinriktad och pågår under ett år med 4-5 tillfällen då hela arbetsgruppen arbetar. Diplomeringen står VGR för och då träffas man vid färre tillfällen.

Svar (Bettan Andersson, HBTQ-rådet): En viktig faktor att ta med oavsett vad man väljer är att verksamheterna ofta har en stor personalomsättning. Detta måste man ha med i beaktande.

Svar (Angelika Löwdin): Jag vill säga att varje medvetandehöjande insats är bra. Att bära med sig kunskap kan aldrig vara fel.

Svar (Richard Brodd, HBTQ-rådet): Jag tänker att när det handlar om stora organisationer och processer som pågår kan det vara svårt att kvalitetssäkra.

Svar (Berit Larsson, HBTQ-rådet): Jag är för utbildning. Men är generellt skeptisk till diplomering och certifiering. Det handlar nämligen inte om kunskap, det handlar om attityder.

Fråga (Tasso Stafilidis, moderator): Kan rådet ta initiativ till att alla stadsdelsnämnder genomför hbtq-utbildningar? Alltså ställa ett kunskapskrav?

Svar (Richard Brodd, HBTQ-rådet): Är det då utbildning staden ska jobba med? Eller är det värdegrund? Eller kanske både och?

Svar (Kaj Heino, HBTQ-rådet): Rådet kommer enligt beslut i kommunstyrelsen vara med i arbetet med den åtgärdsplan om hbtq-personers villkor som ska tas fram. Vi kan ju då säga staden ska ha grundläggande hbtq-kompetens men inte *hur* man skaffar den.

Svar (Berit Larsson, HBTQ-rådet): Jag tror som sagt inte att det handlar om kunskap utan om attityder.. Kunskap finns ofta, eller kanske ett välinformerat intresse. Vi behöver hitta andra former för att jobba med detta. Det spelar ingen roll om man har mycket kunskap så länge man tycker att hbtq-personer är mindre värda.

Inlägg (Publiken): Jag skulle vilja tipsa om Region Västerbotten. De har tagit fram en certifiering där alla diskrimineringsgrunderna tas om hand. Och jag vet att de gärna delar med sig av sina erfarenheter. Jag vill samtidigt passa på att svara på frågan om toleransbegreppet som var uppe här förut. Jag var nämligen med på ett seminarium under Mänskliga rättighetsdagarna i år då Tolerans-projektet diskuterades och då sa Christer Mattsson som drog igång projektet i Kungälv för tjugo år sedan att idag skulle man antagligen inte ha valt att använda begreppet tolerans.

Fråga 4: Jag blev väldigt glad när jag fick veta att det bildats ett HBTQ-råd i Göteborg. Har ni märkt av intresse för rådet? Är det fler på gång?

Svar (Anna-Carin Jansson, samordnare HBTQ-rådet): Intresset har varit väldigt stort, faktiskt från hela landet. Både från politiker, tjänstepersoner från olika kommuner och landsting och från media. Fortfarande är Göteborgs HBTQ-råd det enda kommunala HBTQ-råd som finns i Sverige, men jag vet att motioner lagts både i Mölndal och i Umeå om att bilda liknande råd.

Svar (Mariya Voyvodova): Vi har mött intresse även från utlandet. Dels när jag var inbjuden att delta i ett HBTQ-arrangemang i Manchester, dels när en inbjudan kom från Ankara som för någon månad sedan höll en stor konferens om hbtq.

Svar (Publiken): I Stockholm har det precis bildats ett MR-råd, alltså inte ett HBTQ-råd, men ett råd med personer som representerar olika MR- perspektiv.

Fråga 5:

Hur tänker ni kring intersektionalitet? Till exempel hur klass, ekonomi eller könsidentitet påverkar tryggheten för en person?

Svar: (Ardehshir Bibakabadi, HBTQ-rådet): Muslimer som är hbtq-personer och som kommer till Sverige kan inte leva så fritt som de trott. I Iran kan man inte manifesteras hur man lever. Queer vet man inte vad det är för något. Det finns bara två kön, säger man. Är man på ett annat sätt kan man bli straffad för det. Sverige ligger hundra år före Mellanöstern i de här frågorna. Men vi måste öka acceptansen även här i Sverige. Det är skillnad om du är hbtq-person i Biskopsgården eller i centrum. Muslimska hbtq-personer kan drabbas av ohälsa här också, genom att behöva kämpa mot sin familj här. Och genom att de är invandrare. Det är inte samma sak om du är vit och svensk som att du är en hbtq-person och är född någon annanstans. Jag är glad att jag fått chansen att tillsammans med mina kollegor i rådet arbeta för att påverka detta.

Svar (Berit Larsson, HBTQ-rådet): Det är viktigt att se att det finns skillnader bland oss. HBTQ-personer har olika bakgrund, olika åldrar... är olika på massa sätt. Exempelvis finns det skillnader i hur man mår bland yngre och äldre hbtq-personer. Yngre mår generellt sämre än äldre.

Fråga (publik): Vad gör ni till exempel då en imam nyligen uttalade sig om homosexuella i en liknelse av virus?

Svar (Mariya Voyvodova, HBTQ-rådet): Det finns i Göteborg ett interreligiöst råd. Det är viktigt att vi hittar sätt – med utbildning, samtal, påverkan av attityder – som kan bidra till förändring mot eventuellt motstånd. Jag tar med mig frågan.

Svar: (Ardehshir Bibakabadi, HBTQ-rådet): Jag har personlig kontakt med religiösa församlingar och pratar med dem. Det finns elever som kontaktar mig för att de mår dåligt för saker de hört sägas. Vi måste fortsätta att prata om det här.

Avslutande runda

Tasso Stafilidis föreslår att de närvarande rådsledamöterna i en avslutande runda lyfter något om de vill.

Angelika Löwdin: Jag vill anknyta till det som Ardehshir talat om och som bekymrar mig. Det vill säga de dubbla garderober hbtq-personer tvingas leva i på grund av heder. Sådana strukturer måste påverkas inifrån – kommer det utifrån sluter sig folk. Det behövs helt enkelt många som Ardehshir!

Bettan Andersson: Jag tänker utbildning. Göteborg Stad har närmare 50 000 anställda. Vi kan komma en bit med utbildning - med de som vill. Men vad gör vi med de som inte vill?

Bosse Parbring: Jag funderar på vad det är som gör att vi kommit en bit. Eftersom jag sitter i rådet som politiskt vald funderar jag på vad jag kan dra för lärdomar.

Kaj Heino: Jag tänker att det kan vara svårt att jobba i ett kommunalt råd. I myndighets-Sverige delar man upp livet i delar. VGR har hand om vården, riksdagen de nationella

frågorna, staden de kommunala... Men vi som lever, vi lever bara vårt liv och vill att det ska fungera.

Berit Larsson: Jag sitter i rådet och för fram perspektiv utifrån mitt och mina vänners liv. Det finns såklart väldigt många olika sorters liv även i den här gruppen. Det handlar inte om kunskapsbrist utan om att bekämpa fördomar och negativa attityder. Och de finns överallt, inte bara hos folk inom en religion, jag tror att det är viktigt att understryka det. Fördomar finns bland alla olika religiösa inriktningar och religioner - de kan man hitta överallt oavsett om det finns en religiös tro eller inte.

Hide Baric: Jag tänker också på kunskap. Jag är född 1999 och har vuxit upp i ett samhälle som många här varit med och skapat förutsättningar för. Jag går nu i skolan och jag undrar lite vem det är som ska utbilda lärarna, om vad queer är för något till exempel? Vem är det som ska hålla i dialogerna som kan påverka individer?

Richard Brodd: Jag sitter i rådet som representant för liberalerna. Och tycker att det är en förmån att få ta del av all kunskap och all dialog som rådet möjliggör. Detta tar jag sedan vidare till mina partikollegor – och kan också ta vidare frågor från dem tillbaka till rådet.

Ardeshir Bibakabadi: Jag jobbar så mycket jag kan för mina bröders och systrars rättigheter.

Sara Habch Vogler: Jag tycker att synlighet är ett så viktigt verktyg, bland annat som Ardeshir sagt. Vissa perspektiv syns inte – och de behöver därför stort stöd av staden. Kanske kan staden stödja organisationer som jobbar med att göra utsatta synliga?

Finn Hellman: Det här med att det inte går att styra vad folk tycker, men däremot vad de gör, tycker jag är så bra. I staden får man inte diskriminera. Jag ser det här med att sitta i rådet som ett slags demokratiexperiment. Jag har en del erfarenheter från handikappråden i Stockholm och en farhåga jag har är att råden hamnar i ett slags gisslanförhållande. Vet inte om det är så för oss. Det ska bli spännande att följa. Men för att det ska bli bra behöver vi som sitter i rådet input utifrån, att folk använder sin möjlighet att lyfta frågor.

Mariya Voyvodova: Jag vill tacka alla som har kommit hit ikväll och för alla viktiga frågor och synpunkter. Vi tar med oss dessa i det fortsatta arbetet. Jag är stolt över att även om det går långsamt så är vi i en positiv process på väg framåt. Rådet ska inte vara, och är inte, något som har med "pink-washing" att göra.

Tasso Stafilidis tackade för storgruppsdiskussionen och bjöd in till mingel med rådsledamöterna. De som så önskade hade även möjlighet att skriftligen lämna förslag och synpunkter på hur Göteborg kan bli en mer öppen och inkluderande stad.

Skriftliga synpunkter/förslag

- "För att göra stadens blanketter mindre normativa, t ex förskolans där man alltid utgår från att det finns en mamma och en pappa, skulle man lika gärna kunna uttrycka sig i termer som "förälder" eller "vårdnadshavare".
- "Tack för det jobb ni gör!"